gemeente Hattem

JOGG Hattem

Plan van aanpak

Fase 3

2021-2022

Inhoud

Inleiding....3

1. Resultaten tweede fase....4

2. De JOGG-aanpak in Hattem....7

2.1 Lokale aanpak, regionale samenwerking.... 8

2.2 Regionale doelstellingen.... 8

2.3 Lokale aanpak.... 8

2.4 Doelgroepen.... 8

2.5 Lokale invulling van de regionale doelstellingen.... 9

2.6 Monitoring en Evaluatie.... 10

3. Plan van aanpak....11

3.1 Krachtige samenwerking.... 12

3.2 Een sterk netwerk.... 12

3.3 Ketenaanpak Gezond Gewicht....13

3.4 Bovenlokale samenwerking.... 13

3.5 Gezonde omgeving.... 14

3.6 Thuis....14

3.7 School & Kinderopvang....15

3.8 De buurt....16

3.9 Vrije tijd.... 17

3.10 Media....18

4. Communicatie....18

5. Thema's en Campagnes....19

5.1 Overzicht JOGG campagnes 2020-2021.... 19

5.2 Overzicht activiteiten buurtsportcoaches – JOGG 2020-2021.... 24

Bijlagen....26

1. Evaluatierapport fase 2.... 26

2. Regionaal plan van aanpak JOGG Noord-Veluwe.... 26

Inleiding

JOGG staat voor Jongeren Op Gezond Gewicht en is een integrale aanpak waarbij iedereen in stad, dorp of wijk zich inzet om gezond eten en bewegen gemakkelijk en aantrekkelijk te maken. In de eerste en tweede fase van JOGG (2015-2020) is een mooie basis gelegd om op verder te bouwen. Omdat het realiseren van een effect op gezond gewicht een kwestie van de lange adem is, is besloten om de JOGG aanpak te verlengen. De 3e JOGG-periode duurt 2 jaar (2021-2022). Dit zodat we gelijk lopen met de regio Noord-Veluwe. Deze periode zal gebruikt worden om de bestaande JOGG-aanpak te versterken, te borgen en meer te structureren.

Aanleiding

Een gezonde leefstijl is voor kinderen en jongeren (en hun ouders) van groot belang voor hun gezondheid en welzijn, nu en in de toekomst. Het ontwikkelen van een sterke basis is van groot belang om (gezondheids)problemen te voorkomen of de kans daarop te verminderen. Dit geldt voor zowel de ouders/opvoeders, als de kinderen zelf.

Gezonde kinderen zitten vaak lekkerder in hun vel, hebben doorgaans meer plezier en worden minder gepest dan kinderen die overgewicht hebben. Een gezonde leefstijl heeft bovendien een positief effect op de leerprestaties van kinderen.

De JOGG aanpak

Het nieuwe motto van JOGG NL is: “Een gezonde jeugd begint bij een gezonde omgeving”. Daarom maken we de plekken waar kinderen veel komen gezonder. Zodat ze thuis, op school, of op hun sportvereniging meer bewegen en gezonder eten. Zo maken we gezond opgroeien de normaalste zaak van de wereld.

Eén op de zeven kinderen is te zwaar. Dat heeft alles te maken met de wereld om hen heen. ‘JOGG is de beweging waarbij iedereen in de gemeente zich inzet om gezond eten en bewegen voor jongeren gemakkelijk en aantrekkelijk te maken’.

1. Resultaten tweede fase

Door het Evaluatiebureau Publieke Gezondheid van de GGD is een effectevaluatie uitgevoerd op de doelstellingen van JOGG Noord Veluwe 2017-2019. Deze evaluatie is gedaan op basis van cijfers uit de jeugdmonitor en kindermonitor (2013-2019).

Onderzoeksmethodiek

De bovengenoemde kind- en jeugdmonitor wordt uitgevoerd door de GGD. Bij deze cijfers is het goed om op te merken dat de GGD bij deze onderzoeken elke 4 jaar de meetgegevens van een groep kinderen in een specifieke leeftijdsgroep onderzoekt. De vergelijking tussen bijvoorbeeld 2015 en 2019 betreffen dus meetgegevens van verschillende kinderen.

De hieronder genoemde cijfers bij de doelstellingen zijn niet in alle gevallen statistisch significant. Voor Hattem komt dit onder meer door een kleine populatie waardoor soms de steekproef niet groot genoeg is. Daarnaast missen er cijfers voor Hattem doordat Hattem in een eerdere fase niet deelnam aan regionale samenwerking op de Noord-Veluwe, en dus in de vorige evaluatie niet is meegenomen.

Doelstellingen

De regionale doelstellingen van de tweede fase waren:
a. Het percentage kinderen en jongeren met gezond gezwicht neemt met 2% toe.
b. Minimaal 20% van de jongeren beweegt elke dag minstens 1 uur.
c. Minimaal 38% van de jongeren eet 6 of 7 dagen per week fruit.
d. Minimaal 60% van de jongeren eet 6 of 7 dagen per week groente.
e. Minimaal 52% van de jongeren drinkt gemiddeld 2 of meer glazen water per dag.

Onderstaand de resultaten per doelstelling.

Doelstelling a: Het percentage kinderen en jongeren met gezond gezwicht neemt met 2% toe

Schooljaar	***Gezond Gewicht***		***(Ernstig) Overgewicht***	
	12'13 (%)	*18'19 (%)*	*12'13 (%)*	*18'19 (%)*
5-6 jaar	82	82	13	7
9-10 jaar	#	77	#	10
12-13 jaar	#	76	#	#

 # niet gemeten, Hattem was toen nog geen JOGG-gemeente.

We kunnen enkel uitspraak doen over de leeftijdsgroep 5-6 jarigen. In deze categorie is de doelstelling van 2% toename van het aantal kinderen en jongeren met een gezond gewicht niet behaald. Wel is het aantal kinderen met (ernstig) overgewicht afgenomen.

Doelstelling b: Minimaal 20% van de jongeren beweegt elke dag minstens 1 uur

Kinderen van 4 t/m 12 jaar Bewegen minstens 7 uur in de week	***Kinderen 2013 (%)***	***Kinderen 2017 (%)***
Hattem	83	76

Het beweeggedrag bij kinderen van 4 t/m 12 jaar is niet verbeterd. De doelstelling (minimaal 20% beweegt dagelijks tenminste 1 uur) is dus niet behaald.

Doelstelling c: Minimaal 38% van de jongeren eet 6 of 7 dagen per week fruit
Doelstelling d: Minimaal 60% van de jongeren eet 6 of 7 dagen per week groente.

Kinderen van 0 t/m 12 jaar Eten 6 of 7 dagen per week fruit	***Kinderen 2013 (%)***	***Kinderen 2017 (%)***
Hattem	67	78

Kinderen van 1 t/m 12 jaar Eten 6 of 7 dagen per week groente	***Kinderen 2013 (%)***	***Kinderen 2017 (%)***
Hattem	64	63

Bij kinderen van 0 t/m 12 jaar is de fruitconsumptie zowel regionaal als in Hattem tussen 2013 en 2017 met ongeveer 10% toegenomen. In Hattem at 78% van de kinderen in 2017 6 of 7 dagen per week fruit, op regionaal niveau is dit 67%. De beide percentages voor 2017 zij statistisch significant en de doelstelling is dus behaald.
Ook de doelstelling op groente eten is behaald, meer dan 60% van de jongeren eet 6 of 7 dagen per week groente.

Doelstelling e: Minimaal 52% van de jongeren drinkt gemiddeld 2 of meer glazen water per dag

Jongeren drinken dagelijks minimaal 1 glas water	***Jongeren 2015 (%)***	***Jongeren 2019 (%)***
Hattem	-	74

Kinderen (tussen 1 t/m 12 jaar) drinken op tenminste 4 dagen per week 3 of meer zoete drankjes	***Kinderen 2013 (%)***	***Kinderen 2017 (%)***
Hattem	32	24

Regionaal is de laatste jaren veel aandacht geweest voor het drinken van meer water en minder zoete drankjes. De cijfers laten voor dit thema een mooie ontwikkeling zien. Zo drinkt in 2019 74% van de jongeren (2e en 4e klas VO) minimaal 1 glas water per dag. Daarnaast is bij kinderen een ontwikkeling te zien dat het aantal kinderen dat tenminste 4 dagen per week 3 of meer zoete drankjes drinkt, is afgenomen van 32% naar 24%.

Conclusie
We kunnen stellen dat niet alle doelstellingen zijn behaald, maar dat we op een aantal thema's een positieve ontwikkeling zien. Met name de doelstellingen gericht op gedrag laten een overwegend positief beeld zien. Het verbeteren en behouden van een gezonde leefstijl blijft een kwestie van een lange adem. Met een langdurige inzet op JOGG werken we aan een verdere toename van gezond gedrag en hiermee op termijn een toename van het gezond gewicht in Hattem.

Vertaling van conclusies naar doelstellingen

Zoals we onder de conclusie al aangegeven hebben is het werken aan een gezonde leefstijl een kwestie van een lange adem. In de derde fase van de JOGG aanpak in Hattem blijven we werken aan het stap voor stap gezonder maken van de verschillende omgevingen van het Hattemse kind.

De regionale strategische doelstellingen passen bij de ambitie om een sterk netwerk op te bouwen. Met de lokale ambities zetten we in op het vormen van een kerngroep met verschillende partners. Met deze kerngroep proberen we een duurzaam netwerk te creëren waardoor het naar buiten brengen van de JOGG-aanpak breder wordt uitgedragen. Zo proberen we nog meer de JOGG-aanpak in Hattem onder de aandacht te brengen. Ook willen we ons tijdens de derde fase wat meer gaan richten op de wat oudere jeugd (13 t/m 17 jaar).

2. De JOGG-aanpak in Hattem

De JOGG-aanpak en het thema gezonde leefstijl hebben een plek gekregen in relevante beleidsnotities, zoals de sportagenda, het lokaal sportakkoord en de nota lokaal gezondheidsbeleid. De raakvlakken tussen de beleidsnota's en de JOGG-aanpak zijn:

- *De Sportagenda:*

De missie die in de sportagenda naar voren komt heeft een belangrijker rol in de JOGG-aanpak: "Hattem heeft een gezonde en sportieve samenleving waarin iedereen meedoet!"

Deze missie sluit perfect aan bij de onderstaande doelen en bijbehorende taken die in de sportagenda naar voren komen.

Doelen	**Bijbehorende taken**
1.) Jongeren hebben een gezonde leefstijl	- Project JOGG - Inzet JOGG-regisseur - Versterken beweegvriendelijke omgeving
2.) Hattem heeft gezonde scholen met voldoende aandacht voor bewegen	- Gezonde school aanpak (onderdeel JOGG)

- *Het lokaal Sportakkoord:*

In elk thema dat genoemd wordt in het lokaal sportakkoord heeft JOGG i.s.m. de buurtsportcoaches een belangrijke rol.
De thema's die eruit springen voor wat betreft JOGG zijn:
- Sport en bewegen: 'Iedereen doet mee!' met als hoofddoel; Jongeren hebben een gezonde leefstijl.
- Positieve sportcultuur, denk hierbij vooral aan de gezonde kantines i.s.m. Team:Fit.

- *Nota lokaal gezondheidsbeleid:*

De ambitie van het lokaal gezondheidsbeleid is:
"Inwoners van Hattem werken aan hun gezondheid. Dit verhoogt de kwaliteit van leven en draagt bij aan een vitaal Hattem, waar iedereen naar vermogen meedoet."

Om deze ambitie te bereiken zet het lokaal gezondheidsbeleid de komende twee jaar in op de volgende drie speerpunten:
♣ Gezonde leefstijl
♣ Mentale gezondheid
♣ Gezonde leefomgeving

Bovenstaande speerpunten sluiten goed aan bij de JOGG-aanpak. Zowel de gezonde leefstijl als de gezonde leefomgeving zijn erg belangrijk voor het bevorderen van de gezondheid.

2.1 Lokale aanpak, regionale samenwerking.

De JOGG-aanpak is allereerst een lokale aanpak. Regionale samenwerking helpt ons om de lokale aanpak te versterken. In de eerste fase hebben we regionaal samengewerkt met de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Lochem en Voorst. In de tweede fase hebben we ons aangesloten bij JOGG Noord-Veluwe. Dit zijn de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten.

In de derde fase gaan we wederom samenwerken met de regio JOGG Noord-Veluwe.
Een regionale samenwerking is voor kleine gemeenten een manier om krachten te bundelen. JOGG Noord-Veluwe is een actieve regio waarin op zowel bestuurlijk, ambtelijk en vooral ook uitvoerend niveau actief wordt samengewerkt aan de JOGG beweging. De thema's en doelstellingen van JOGG Noord-Veluwe sluiten aan bij de lokale ambities.

De afgelopen jaren zijn door JOGG Noord-Veluwe een aantal succesvolle campagnes ontwikkeld die lokaal ook geïmplementeerd kunnen worden. In 2019 en 2020 zijn een aantal nieuwe campagnes ontwikkeld. Ook wordt in regionaal verband geëvalueerd. Hierdoor hoeven we dit lokaal niet te organiseren. Tenslotte worden kennis, materialen en ontwikkelingskosten gedeeld. Op deze manier versterken we onze lokale JOGG-aanpak door middel van regionaal samenwerken.

2.2 Regionale doelstellingen:

In fase drie sluiten we zo veel mogelijk aan bij de regionale doelstellingen en het regionale plan van aanpak van JOGG Noord-Veluwe.

De strategische regionale doelstellingen zijn vastgesteld, deze worden verder uitgewerkt in hoofdstuk 2.5:

1. We zetten gezamenlijk actief in op duurzame lokale JOGG-organisaties.
2. Een succesvolle regionale campagne voor verschillende JOGG thema's.
3. Structureel aandacht voor het bereiken van ouders bij thema's, campagnes en activiteiten.
4. Naast collectieve preventie, richten we onze inzet meer op specifieke doelgroepen.
5. Het stimuleren van groente eten geven wij prioriteit.

2.3 Lokale aanpak

In de lokale aanpak word invulling gegeven aan de regionale doelstellingen. Daarnaast streven we lokaal ook nog eigen ambities en doelen na (zie hoofdstuk 3). De activiteiten die worden ontwikkeld dragen bij aan de realisatie van de regionale en lokale doelstellingen.

2.4 Doelgroepen

In fase drie kiezen we ervoor om ons te richten op de volgende doelgroepen:
- Kinderen van 4-12 jaar (basisschool)
- Ouders van kinderen van 4-12 jaar
- Ouders van kinderen van 0-4 jaar
- Jongeren van 13-14 jaar en hun ouders

Bij sommige campagnes (denk bijvoorbeeld aan de 7 dagen water challenge) ligt de focus breder, namelijk ook op jongeren van 12-19 jaar.

2.5 Lokale invulling van de regionale doelstellingen.

Strategische doelstellingen

Ambitie: Het is de ambitie van JOGG Hattem om samen te werken met partners die gezamenlijk de verschillende doelgroepen van de JOGG-aanpak weten te bereiken.	
Doelstelling: Eind 2022 is de JOGG organisatie in Hattem geborgd en toekomstbestendig ingericht.	Acties: - Een eerste stap om te komen tot deze lokale samenwerking is het opstarten van een kerngroep, waarin van elke doelgroep belangrijke partners vertegenwoordigd zijn. Het gaat hierbij om zowel private als publieke partijen. - Met deze kerngroep jaarlijks 2x samenkomen. - Structureel worden opgenomen in de beleidsnota's & het preventieakkoord.

Ambitie: Gebruik maken van regionale input om ons lokaal te versterken.	
Doelstelling: Eind 2022 zijn de bestaande regionale campagnes uitgevoerd, geëvalueerd en doorontwikkeld.	Acties: - Regionale campagnes lokaal uitvoeren en evalueren, uitkomsten gebruiken om door te ontwikkelen. - Deelnemen en bijdragen aan één van de regionale campagneteams.

Ambitie: Ouders worden meer en meer de focusgroep.	
Doelstelling: Eind 2022 wordt structureel ingezet op het bereiken van de ouders binnen de JOGG-aanpak in Hattem.	Acties: - Inrichten communicatiemiddelen op het bereiken van de ouders. - Maatschappelijke partijen inzetten om ouders meer te bereiken met de JOGG boodschap. - Ouder- en kind activiteiten organiseren op het gebied van bewegen en voeding.

Ambitie: JOGG Hattem heeft de ambitie om middelbare scholieren beter te kunnen bereiken vanuit de JOGG-aanpak.	
Doelstelling: Eind 2022 is er met activiteiten en programma's aandacht voor de middelbare scholieren, specifiek 13-14 jarigen.	Acties: - Samenwerken met onze jongeren werker van Stichting Welzijn Hattem. Zij heeft deze jongeren goed in beeld en kan ze beter bereiken.

Ambitie: JOGG Hattem heeft de ambitie om meer in te zetten op het eten van groente en hierin samen op te trekken met partner Eduna.	
Doelstelling: Eind 2022 wordt structureel ingezet op groente eten binnen de JOGG-aanpak in Hattem.	Acties: - Samenwerken met Eduna om deze doelstelling te behalen. - Jaarlijks aanbieden van de Snoepgroente campagne en de methode 'groente hapjes in 10 stapjes'. - Organiseren van kookworkshops met ouders. - Focus leggen op gezonde snacks en traktaties.

2.6 Monitoring en Evaluatie

Door de resultaten van de verschillende inspanningen te monitoren en evalueren wordt duidelijk wat de JOGG aanpak oplevert en is het mogelijk tussentijds bij te sturen.

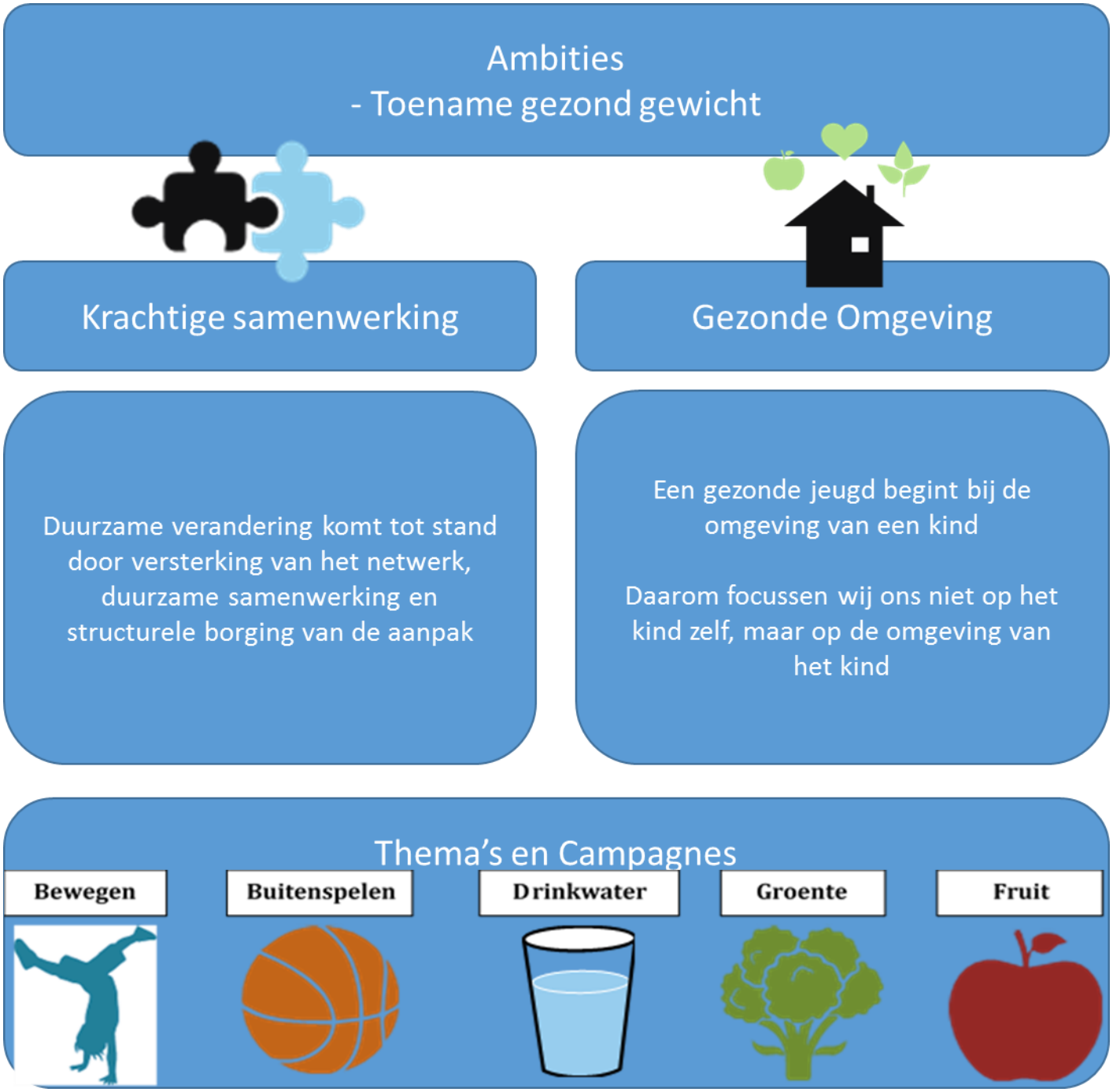
Aan het einde van deze JOGG-periode wordt een uitgebreide evaluatiecyclus opgestart en gerapporteerd. Hierin worden de resultaten van de regionale doelstellingen meegenomen. De uitkomsten van deze evaluatie zullen gebruikt worden om de nieuwe periode vorm te geven.

3. Plan van aanpak

Onze ambitie is dat de jeugd in Hattem op een gezonde manier kan opgroeien met als effect een toename van gezond gewicht onder jongeren. Deze ambitie is concreet vertaald naar een aantal doelstellingen (hoofdstuk 2). Om de doelstellingen te realiseren en een structurele verandering in gedrag en gezondheid te behalen, ontwikkelen we campagnes en activiteiten die bijdragen aan het creëren van:

1. Krachtige samenwerking
2. Een gezonde omgeving

De kern van onze JOGG-aanpak kunnen we op de volgende manier samenvatten:

3.1 Krachtige samenwerking

Politiek en bestuurlijk draagvlak

Een integrale aanpak is alleen effectief als er sprake is van politiek-bestuurlijk draagvlak: zowel het college van B&W, de raad, maar ook beleidsmedewerkers uit verschillende beleidsterreinen zijn enthousiast en betrokken.
de JOGG regisseur en beleidsmedewerker houden de volgende partijen jaarlijks op de hoogte van de JOGG-aanpak en beweging in Hattem:
- Een presentatie geven aan de gemeenteraad.
- Wethouder sport op de hoogte houden van wat er speelt en bereikt wordt.
- Contactmomenten inplannen met deze partijen wanneer hier behoefte aan is.

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord voor de collegeperiode 2018-2022 is het belang van een gezonde leefstijl opgenomen. Het staat de komende jaren als thema dus ook weer nadrukkelijk op de agenda.

De belangrijke raakvlakken tussen het coalitieakkoord en de JOGG-aanpak zijn:

- **Jeugd:**

  "We willen dat Hattem voor onze jeugd een aantrekkelijke gemeente blijft. We zijn blij met het kindpakket, schoolzwemmen, de buurtsportcoach en sportstimuleringsmaatregelen".

- **Sport:**

  "Sport is een belangrijke verbinder en draagt bij aan een goede gezondheid en persoonlijk welbevinden".

- **Gezondheid:**

  "Inwoners van Hattem werken aan hun gezondheid. Dit verhoogt de kwaliteit van leven en draagt bij aan een vitaal Hattem, waar iedereen naar vermogen meedoet. Daarbij gaat het om een gezonde leefstijl, mentale gezondheid en een gezonde leefomgeving.

Beleidsnota's

In zowel het Lokaal Sportakkoord als de sportagenda en het gezondheidsbeleid wordt de JOGG-aanpak specifiek benoemd. Ook de inzet van de buurtsportcoaches is voor deze aanpak van belang, dus voor de komende jaren worden ze structureel in de begroting meegenomen.

3.2 Een sterk netwerk

JOGG is een integrale aanpak die steunt op de samenwerking met (maatschappelijke) partners. Het idee is dat meer gedaan kan worden voor kinderen wanneer scholen, verenigingen, maatschappelijke organisaties en bedrijven actief samenwerken. Een sterk netwerk is dus erg belangrijk.

Lokale organisatie

De lokale coördinatie van JOGG is door de gemeente belegd bij MFC de Marke. De JOGG-regisseur maakt hierdoor onderdeel uit van het team van buurtsportcoaches. Hierdoor is er goede toegang tot het netwerk van de buurtsportcoaches.
Het CJG is samen met hun maatschappelijke partners ook ondergebracht in MFC de Marke. Hierdoor kan de JOGG regisseur makkelijk contacten leggen en partijen met elkaar verbinden.

De kerngroep, die sturing geeft aan de JOGG aanpak, bestaat naast de gemeente Hattem uit het CJG Hattem, Albert Heijn Hattem, Eduna en DieSignLoods. Met hen evalueren we de JOGG aanpak en stellen we jaarlijks een uitvoeringsplan op. We nodigen andere partijen actief uit om partner te worden van de JOGG aanpak en indien wenselijk ook aan te sluiten bij de kerngroep.

3.3 Ketenaanpak Gezond Gewicht

De verbinding van preventie en zorg creëert een krachtige samenwerking waardoor professionals elkaar beter weten te vinden, en het kind met overgewicht het meest efficiënt wordt geholpen.

Sluitende ketenaanpak gezond gewicht

De werkgroep VPZ (verbinding preventie en zorg) houdt zich bezig met de ontwikkeling van een sluitende ketenaanpak waarbinnen kinderen met overgewicht kunnen worden geholpen. De samenwerking met de partners in het CJG en andere zorgpartijen om het gezin heen is hierbij erg belangrijk. Aan de aanbodkant is er een nieuw programma gestart voor kinderen met overgewicht, Hattem Heroes. JOGG Hattem heeft als rol in dit project om te signaleren welke kinderen in aanmerking komen voor dit programma en deze door te verwijzen naar Verián. Via Verián worden de kinderen doorgeleid naar Hattem Heroes.
Kinderen die deelnemen aan dit programma worden door een kinderfysiotherapeut, een diëtist en een schoolmaatschappelijk werker begeleid. Na een intake volgt er een kennismaking met het kind. Vervolgens gaat de kinderfysiotherapeut kijken naar evenwicht, motoriek en conditie. De diëtist gaat de lengte en het gewicht meten en vervolgens een voedingspatroon bespreken.
Op basis van deze informatie wordt een programma op maat samengesteld.

3.4 Bovenlokale samenwerking

Landelijk

De JOGG-beweging bestaat uit 144 (1 juli 2020) gemeenten die actief aan de slag zijn met de JOGG aanpak. JOGG Nederland ondersteund deze gemeenten met kennis, training, best practices van andere gemeenten en materialen. Landelijk zijn er ook samenwerkingsverbanden met bedrijfspartners en kennispartners. Samen worden themacampagnes en interventies ontwikkeld die ook lokaal worden ingezet.

Provinciaal

In de provincie Gelderland zijn ook meerdere gemeenten actief met de JOGG aanpak. Twee keer per jaar zijn er Gelderse intervisie bijeenkomsten waar de Gelderse JOGG gemeenten elkaar ontmoeten, kennis uitwisselen en aan de slag gaan met bepaalde thema's.

Regio Noord-Veluwe

JOGG Noord-Veluwe is de formele samenwerkingsregio voor ons als JOGG gemeente. De regio bestaat uit 7 gemeenten. Zowel op beleidsniveau als op regisseursniveau zijn structurele overleggen gepland waar wordt besproken hoe we regionaal samenwerken. Hiervoor is een regionaal beleidsplan opgesteld. Hattem is in de tweede fase aangesloten, maar onderschrijft de doelen uit het jaarplan en neemt volwaardig deel aan de activiteiten en campagnes.

3.5 Gezonde omgeving

De JOGG-aanpak richt zich op de omgeving van het kind. Een gezonde omgeving maakt het eenvoudiger om de gezonde keuze te maken. De vraag is dus hoe we de omgeving van het kind anders kunnen vormgeven. De omgeving bestaat uit een aantal 'settingen' waar kinderen zich begeven.
Onderstaande tabel geeft deze elementen beeldend weer. Hoe dichter dit element bij het kind staat, hoe meer invloed dit op het kind heeft.

3.6 Thuis

Allereerst is er de thuissituatie. De vertrouwde omgeving van het kind. Hier vinden kinderen veiligheid, warmte en geborgenheid die voor een groot deel bepalen hoe kinderen opgroeien. Voor een gezonde leefstijl is de opvoeding en het gedrag dat een kind thuis aanleert erg bepalend. Daarom is het belangrijk om ook ouders te betrekken en te bereiken in situaties waar een verandering van gedrag gewenst is. Het CJG is hierin een belangrijke partner omdat zij veel in contact staan met ouders en gezinnen met opvoedvragen. Per activiteit wordt gekeken hoe we de ouders hierbij kunnen betrekken.

3.7 School & kinderopvang

Gezonde school

Samen met de gezonde school adviseur van de GGD is in de eerste fase van JOGG veel ingezet op de gezonde school. Een aantal scholen werkt aan het behalen van een vignet Gezonde School op verschillende thema's. Op alle scholen zijn de buurtsportcoaches erg actief met gevarieerd beweegaanbod. In de tweede fase is hier wat minder aandacht aan besteed. In fase 3 willen we dit weer oppakken en kijken wat er mogelijk is op de scholen voor wat betreft een gezonde school vignet. Het merendeel van de campagnes wordt uitgerold op de basisscholen (zie jaarplanning).

Ook wordt al drie jaar ingezet op de vierdaagse campagne 'Ik loop gezond', waarbij er een goede samenwerking is met het onderwijs. Alle scholen zetten in op het thema Drinkwater door waterdrinken op school te stimuleren. Met een aantal activiteiten in mei/juni wordt extra aandacht gegeven aan Drinkwater.

GEZONDE SCHOOL
Bewegen en sport

Kinderopvang

De eerste en tweede fase waren met name gericht op de basisscholen. In de resultaten was duidelijk terug te zien dat de kinderen meer water dronken en fruit aten. In fase drie gaan we ons ook meer richten op de ouders van kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Met organisaties die kinderopvang en peuterspeelzaalwerk aanbieden in Hattem gaan we kijken hoe we de campagnes ook met deze partijen kunnen uitvoeren. Hierbij denken we vooral aan de campagnes als Drinkwater en Tussend'oortjes.

Sinds kort zijn we zelfs een samenwerking aangegaan met een Kinderopvang (Partou) om beweeglessen aan te bieden.

Nationaal schoolontbijt

Scholen kunnen zich jaarlijks opgeven voor het Nationaal Schoolontbijt. De JOGG-regisseur stimuleert de scholen om zich hiervoor aan te melden. De gemeente Hattem stimuleert (gezond) ontbijten door elk jaar één van de deelnemende klassen te ontvangen voor het burgemeestersontbijt in het stadhuis.

3.8 De buurt

Kinderen komen steeds minder buiten dan vroeger. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met de invloed van een drukker gezinsleven en digitalisering waardoor kinderen minder lopend en fietsend naar school gaan en er zijn minder (uitdagende) speelplekken.

Beweegvriendelijke omgeving

Een omgeving die uitdaagt om te bewegen en die veilig is voor kinderen om zich in te bewegen kan ervoor zorgen dat kinderen makkelijker buiten spelen en dat ouders hun kinderen makkelijker buiten laten spelen. In het kader van de verbinding met gezondheid en bewegen zijn dit aandachtspunten voor de omgevingsvisie.

De JOGG-regisseur en buurtsportcoaches worden nauw betrokken bij de overleggen die gaan over het inrichten van de openbare voorzieningen. Zij zorgen ervoor dat ook ouders en kinderen hierbij betrokken worden.

(Groene) Speeltuinen/schoolpleinen

Buitenspelen is één van de thema's binnen de JOGG-aanpak. Dit stimuleren we bijvoorbeeld met onze buitenspeelmaand (campagne Natuurlijk Samen Spelen) en andere activiteiten.

Kinderen zijn echter wel afhankelijk van de nabijheid en aantrekkelijkheid van speelplekken. JOGG denkt mee over de aantrekkelijke en innovatieve inrichting van speelplekken. De realisatie van de groene speelruimte in Assenrade is een mooi voorbeeld van het aantrekkelijk inrichten van de speelruimte. In het coalitieakkoord staat als voorbeeld de realisatie van groene schoolpleinen.

Huisvesting onderwijs

Bij de nieuwbouw van scholen wordt ook gekeken naar de inrichting van de buitenruimte. Hierbij kan er naast (groene of natuurlijke) speelruimte ook gedacht worden aan andere voorzieningen die bijdragen aan gezondheid. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de realisatie van watertappunten op de schoolpleinen. Daarnaast is het stimuleren van lopen en fietsen naar school een manier om beweeggedrag te stimuleren. In dat kader kan worden nagedacht over veilige routes voor lopers en goede fietsverbindingen. Op deze onderwerpen wordt de expertise van JOGG ingezet.

3.9 Vrije tijd

Behalve in het gezinsleven en op school besteden kinderen in hun vrije tijd aandacht aan spelen met vrienden en hobby's. Daarom zijn bijvoorbeeld de BSO, de (sport)vereniging, evenementen en accommodaties als het zwembad en de bibliotheek plekken waar kinderen en ouders zich begeven en elkaar ontmoeten.

Naschools aanbod

Niet iedereen is lid van een sportvereniging en kinderen komen ook graag in aanraking met vormen van bewegen die zij normaal minder snel doen of nog niet kennen. Via het naschools aanbod kunnen kinderen op een laagdrempelige manier kennis maken met sport- en beweegactiviteiten. Het doel is om kinderen meer te laten bewegen. Daarom organiseren de buurtsportcoaches naschools sportaanbod.

Team:Fit

Team:Fit is de naam waaronder landelijk de Gezonde Sportkantine wordt uitgerold. In de tweede fase is Hattem aan de slag gegaan met de gezonde sportkantine. SV Hatto Heim (voetbal) is de eerste kantine met een bronzen certificaat.

In fase drie willen we hier een vervolg aan geven en kijken of we dit kunnen realiseren bij meerdere verenigingen. Hiervoor benaderen we alle verenigingen en accommodaties die beschikken over een eigen kantine.

3.10 Media

De invloed van sociale media is niet meer weg te denken uit de omgeving van het kind. Sociale media beïnvloeden mensen en de keuzes die ze maken. Hiermee is sociale media ook een interessant middel om activiteiten te promoten en informatie te delen met de doelgroep.
Omdat de media zo'n belangrijke rol spelen hebben we DieSignLoods aan ons gekoppeld als partner. Zij denken met ons mee voor onze social media pagina's en helpen ons met de website. Ook ontwerpen zij de flyers en posters voor ons die we kunnen verspreiden.

4. Communicatie

Onder de vlag van JOGG worden alle beweegactiviteiten uitgevoerd voor kinderen. De buurtsportcoaches fungeren als ambassadeurs van de aanpak en zijn een belangrijke factor voor een succesvolle aanpak. JOGG en het team van buurtsportcoaches trekken steeds verder samen op en per 1 juli 2018 is de JOGG regisseur gestationeerd bij MFC de Marke. We gaan kijken naar een gezamenlijke uitstraling en op welke manier we ons het beste kunnen profileren in de toekomst.

Om de JOGG-beweging uit te dragen maken we gebruik van een aantal communicatiemiddelen. Sociale media, in het bijzonder facebook (www.facebook.com/JOGG-Hattem) en Instagram (JOGG Hattem), zijn voorname communicatiemiddelen om activiteiten te promoten en de doelgroep te bereiken. Sinds 2020 hebben de buurtsportcoaches een eigen website waar JOGG ook veelvuldig genoemd wordt. We gaan de website www.buurtsportcoachhattem.nl verder vullen met informatie over het aanbod van de buurtsportcoaches en JOGG-Hattem.

We streven ernaar om ieder jaar voor aanvang van het schooljaar de scholen de voorzien van een jaarplanning waar alle buurtsportcoach- en JOGG activiteiten op staan.
Zo zijn de scholen vooraf op de hoogte en kunnen ze alle activiteiten en campagnes meenemen in hun jaarplanning.

De regionale communicatie vindt plaats door het verspreiden van een gezamenlijke nieuwsbrief. Deze wordt meerdere keren met jaar opgesteld en verspreid. Hierin kunnen de JOGG-regisseurs vanuit de regio Noord-Veluwe input leveren zodat er een update per gemeente plaatsvindt van de belangrijkste zaken en/of successen op het gebied van JOGG.

5. Thema's en Campagnes

We richten onze aanpak op de thema's bewegen, buitenspelen, drinkwater, groente en fruit. De JOGG-beweging wordt concreet en zichtbaar door het ontwikkelen van activiteiten en campagnes op deze thema's. De campagnes zijn soms regionaal ontwikkeld maar hebben altijd een lokale invulling. De campagnes komen jaarlijks in een vaste periode in het jaar terug. Zo geven we structuur aan onze aanpak. Tijdens beweegactiviteiten wordt ook steeds geprobeerd om gezonde tussendoortjes en waterdrinken te promoten. In onderstaand schema zijn de jaarlijkse campagnes opgenomen en de thema's waar deze zich op richten.

5.1 Overzicht JOGG campagnes 2020-2021

Campagnes	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Thema
Bewegen													
Tussend'oortjes													
Slaap Lekker!													
Avondvierdaagse													
Natuurlijk samen spelen													
Week voor de gezonde jeugd													
Drinkwater 7 dagen water challenge													
Week van de opvoeding													
Snoepgroente													

Bewegen

We zetten met veel energie in op actief bewegen. Sinds 2016 zijn in Hattem buurtsportcoaches actief die diverse doelgroepen enthousiast maken om in beweging te komen. Voor jeugd worden in het schooljaar 2020-2021 in ieder geval de volgende activiteiten gegeven waar de buurtsportcoaches een bijdrage leveren:

- *Nijntje beweegdiploma*
  - De groepen 1 en 2 van alle basisscholen krijgen in het kader van de motorische ontwikkeling van de jongste kinderen het Nijntje beweegdiploma aangeboden. Deze wordt aan het eind van het schooljaar feestelijk afgesloten met het Nijntje beweegfeest en een diploma. Het nieuwe schooljaar (2020-2021) geven de buurtsportcoaches het Nijntje beweegdiploma ook aan kinderopvang Partou, locaties dorpsweg en het uilennest.

- *Naschools sportaanbod*
  - Twee keer in de week organiseren de buurtsportcoaches naschoolse sportactiviteiten in de gymzalen aan de Spoorstraat en Hunze. Kinderen kunnen hier na schooltijd kosteloos en zonder aanmelden aan deelnemen.

- *Samenwerking met sportverenigingen*
    - De woensdagmiddagen staan in het teken van clinics die samen met verenigingen worden georganiseerd. Dit wordt nog verder ontwikkeld, bijvoorbeeld door middel van de sport van de maand.

Tussend'oortjes

Deze campagne richt zich op ouders van kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar. In het voortraject zijn ouders en professionals die te maken hebben met deze doelgroep gevraagd waar ze tegen aanlopen in de opvoeding van kinderen. Hier is uit naar voren gekomen dat het consequent aanbieden van gezonde tussendoortjes soms lastig is voor ouders.
Het doel van deze campagne is daarom dus: 'Ouders van 2-4-jarigen -die tussendoortjes lastig vinden- te helpen om bewust en actief te kiezen voor gezonde tussendoortjes'.
Hier zal de regionale campagne zich dus op richten. De periode waarin deze campagne plaatsvindt is januari.

Slaap

Recent onderzoek heeft uitgewezen dat er een relatie is tussen onvoldoende slaap en de toename van overgewicht. De campagne die regionaal wordt uitgewerkt heeft betrekking op dit thema en zou in 2019/2020 uitgerold worden. Doordat Corona roet in het eten gooide wordt deze campagne in maart 2021 opnieuw uitgerold om te kijken of dit meer resultaat oplevert.

Vierdaagse campagne "Ik leef gezond"

In het kader van de avondvierdaagse heeft JOGG Hattem in samenwerking met DieSignLoods de campagne "Ik leef gezond" ontwikkeld. Deze campagne die in samenwerking met Albert Heijn wordt georganiseerd heeft als doel om gezond te lopen door bewegen, drinkwater en gezonde voeding met elkaar te verbinden. Elk jaar wordt er een nieuw thema gekozen dat zich richt op gezonde voeding in combinatie met bewegen.

Natuurlijk samen spelen

Kinderen zitten steeds vaker stil en komen minder vaak buiten. Buitenspelen is een thema dat we in de maand juni, als ook jaarlijks de Nationale Buitenspeeldag gepland staat, centraal stellen. We dagen kinderen en ouders uit om naar buiten te gaan met uitdagende activiteiten en spellen. In de gehele regio Noord-Veluwe staat de campagne 'Natuurlijk samen spelen' centraal. Met de campagne wil JOGG-Hattem ouders en kinderen laten zien hoe eenvoudig bewegen en sporten kan zijn. Bewegen kan in Nederland altijd en overal en hoeft geen (of niet veel) geld en tijd te kosten.

Week voor de gezonde jeugd

De week voor de gezonde jeugd (JOGG NL) is een initiatief dat in juni plaatsvindt. We organiseren deze week activiteiten voor de jeugd die gericht zijn op een gezonde leefstijl. Denk hierbij vooral al bewegen en gezonde voeding.

Drinkwater

De afgelopen drie jaar is op verschillende manier aandacht gegeven aan het thema 'Drinkwater'. Drinkwater is een thema wat het hele jaar door aandacht krijgt. Op de scholen wordt op vaste dagen water gedronken. Tijdens activiteiten van JOGG en de buurtsportcoaches wordt waar mogelijk water uitgedeeld. In fase 3 sluiten we aan bij de regio en zullen we in de maand juni extra inzetten op dit thema. In juni organiseren we samen met de regio de 7 dagen water challenge. Jongeren zijn zich vaak nog (te) weinig bewust van de voordelen van water drinken. Aan de hand van de #7dagenwater challenge willen wij het bewustzijn van jongeren rondom water drinken vergroten. Doel is om jongeren te laten ervaren dat water drinken gezond, leuk én gemakkelijk is!

Week van de opvoeding

Lokaal zetten we ook in op het thema ouders en dat doen we o.a. in de periode rondom de 'Week van de Opvoeding'. De Week van de Opvoeding staat in het teken van opvoeden en ouderschap. Hierbij draait het om de ontmoeting en uitwisseling van kennis tussen ouders, medeopvoeders en professionals.
In deze periode organiseren we diverse activiteiten gericht op zowel ouders als (of met) kinderen. Een mooi en succesvol voorbeeld hiervan zijn de Fit Family Kookworkshops.

Snoepgroente

Oktober en november staan in het teken van snoepgroente. Hiermee willen we aandacht vragen voor het eten van groente en fruit. Dit doen we door middel van leuke activiteiten voor kinderen in samenwerking met o.a. het onderwijs, de kinderdagverblijven en onze partner Albert Heijn.
Met toolkits kunnen organisaties aan de slag met verschillende lessen en opdrachten over SnoepGroente! Denk hierbij aan gezonde hapjes maken, creatief met groente, educatieve lessen over het kweken van groenten en nog veel meer. Door te proeven, voelen, horen, ruiken en kijken, verkennen de kinderen hun eten. Hiermee hopen wij dat ze meer kennis over het eten opdoen.

5.2 Overzicht activiteiten Buurtsportcoaches – JOGG 2020-2021

JOGG activiteiten
Buurtsportcoach activiteiten

Week:	Datum:	Activiteiten	Inhoud activiteiten/campagnes
39	21 september 18 t/m 27 september	Schoolsportdag Nationale Sportweek	Tijdens de schoolsportdag wordt er door alle leerlingen van de basisscholen op verschillende locaties gesport. De studenten van Landstede sport en bewegen organiseren en coördineren deze dag. Tijdens deze week zetten de sportverenigingen hun deuren open voor nieuwe deelnemers. Er worden verschillende activiteiten georganiseerd waaraan de deelnemers gratis kunnen deelnemen.
39	23 september	Nationale Kraanwaterdag	Door mee te doen aan Nationale Kraanwaterdag start jouw klas het nieuwe schooljaar goed: meer water drinken in plaats van zoete drankjes.
41	5 t/m 11 oktober	- Week van de opvoeding	Tijdens deze week worden er verschillende activiteiten georganiseerd die in het taken staan van kinderen die samen met hun ouders aan de slag gaan.
42	*Nog niet bekend*	Herfstvakantie activiteiten	*Nog niet bekend*
45	2 t/m 6 november 5 november	Nationaal schoolontbijt – Burgemeestersontbijt	Tijdens het nationaal schoolontbijt kunnen de scholen zich aanmelden en krijgen ze een ontbijtpakket toegestuurd. Er wordt één Hattemse schoolklas uitgenodigd om op het stadhuis bij de burgemeester te ontbijten.
48	25 november	Het grote Pietenbeweegfeest	Tijdens deze middag kunnen 200 kinderen laten zien dat ze hun pietendiploma verdienen onder toeziend oog van de zwarte pieten.
52 53	*Nog niet bekend*	Kerstvakantie activiteiten	*Nog niet bekend*
2 3 4 5	18 januari t/m 14 februari	- Tussend'ooren (voor BSO's en kinderdagverblijven) Snoepgroente	*Tussend'ooren:* Ouders van 2-4-jarigen -die tussendoortjes lastig vinden- te helpen om bewust en actief te kiezen voor gezonde tussendoortjes. Met de campagne willen we kinderen ook laten ervaren dat het eten van groente niet alleen gezond, maar ook lekker is! *Snoepgroente:* Kinderen van het basisonderwijs eten lang niet altijd de aanbevolen 150-200 gram groente per dag. Veel soorten groenten zijn uitermate geschikt als tussendoortje of snack en kunnen tijdens de pauze gegeten worden.
8	*Nog niet bekend*	Voorjaarsvakantie Activiteiten	*Nog niet bekend*
11	15 t/m 21 maart? Staat nog niet vast	- Campagne: Slaap lekker!	Kinderen bewust maken van het belang van voldoende slaap en de relatie tussen slaap en overgewicht.
16	21 april? *Staat nog niet vast*	Schoolvoetbaltoernooi	Alle kinderen uit groep 8 (met eventueel aanvulling uit groep 7) kunnen hieraan deelnemen met hun eigen school.
16	23 april	Koningsspelen	Alle basisscholen in Hattem doen mee.

			De dag wordt eerst geopend met de koningsspelen dans en daarna worden er activiteiten op het schoolplein (groep 1 t/m 4) en op de sportvelden (groep 5 t/m 8) gedaan.
(17) 18	*Nog niet bekend*	Meivakantie activiteiten (Verschilt per school 1 of 2 weken)	*Nog niet bekend*
22	31 mei t/m 3 juni	- Avondvierdaagse: ik loop gezond!	*Thema: "Ik leef gezond!"* Vier dagen lang lopen de deelnemers een route van 5 of 10 km. De laatste dag wordt de avondvierdaagse feestelijk afgesloten! Deze campagne die in samenwerking met de Albert Heijn wordt georganiseerd heeft als doel om gezond te lopen door bewegen, Drinkwater en gezonde voeding met elkaar te verbinden. Elk jaar wordt een nieuwe insteek gekozen.
22	2 juni	- Buitenspeelmaand	Elke woensdagmiddag worden er in verschillende speeltuinen activiteiten georganiseerd.
23	7 t/m 12 juni	- Week voor de gezonde jeugd	Tijdens deze week worden er verschillende activiteiten georganiseerd die in het teken staan van een gezonde jeugd.
23	7 t/m 13 juni	- 7 dagen water challenge	Jongeren zijn zich vaak nog (te) weinig bewust van de voordelen van water drinken. Aan de hand van de #7dagenwater challenge willen wij het bewustzijn van jongeren rondom water drinken vergroten. Doel is om jongeren te laten ervaren dat water drinken gezond, leuk én gemakkelijk is!
23	9 juni	Nationale buitenspeeldag	Activiteiten in de verschillende speeltuinen.
24	16 juni	- Buitenspeelmaand	Elke woensdagmiddag worden er in verschillende speeltuinen activiteiten georganiseerd.
25	23 juni	- Buitenspeelmaand	Elke woensdagmiddag worden er in verschillende speeltuinen activiteiten georganiseerd.
25	26 juni	- Het grote Nijntje beweegfeest	Op deze Zaterdagochtend wordt er in de sporthal van MFC de Marke een groot Nijntje beweegfeest georganiseerd. De kleuters die het hele jaar door de Nijntje beweeglessen krijgen kunnen laten zien wat ze kunnen en krijgen een Nijntje beweegdiploma.
28	*Nog niet bekend*	Zomervakantieactiviteiten	*Nog niet bekend*

Bijlagen

1. Evaluatierapport fase 2
2. Regionaal plan van aanpak JOGG Noord-Veluwe